

Istorijos vadovėlio 7-ajai klasei rankraščio turinio recenzija

I. Informacija apie vadovėlio/vadovėlio komplekto rankraštį

Autorius(iai), pavadinimas, ugdymo sritis/dalykas, klasė, leidykla, leidimo metai, puslapių skaičius.

Autoriai	Pavadinimas	Ugdymo dalykas, klasė	Leidykla	Dalys, puslapių skaičius
S. Laurinavičienė, A. Pačkauskienė, J. Litvinaitė	ISTORIJA, 7kl.	Istorija	„Šviesa“	1 knyga - 124 psl. 2 knyga - 128 psl.

II. Bendras vadovėlio/vadovėlio komplekto rankraščio turinio apibūdinimas. Išvada apie vadovėlio rankraščio atitikimą pagrindiniams reikalavimams

Vadovėlio rankraštis atitinka pagrindinius reikalavimus:

- Vadovėlis yra skirtas pagrindinės mokyklos 7-osios klasės mokiniams. Jis orientuotas į besimokantįjį - atitinka amžiaus grupės ypatumus ir poreikius, yra aktualus.
- Vadovėlis turi tinkamą skirtą mokytis metodinę sąrangą - medžiagą Bendrosiose programose apibrėžtam ugdymo turiniui perteikti, užduotis žinioms ir gebėjimams įgyti, priemones pažangai ir pasiekimams įsivertinti.
- Atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes, yra nešališkas lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ar įsitikinimų atžvilgiu. Pilietinį, kultūrinį ir tautinį tapatumą saugoti ir stiprinti padeda rėmimasis savo tautos ir valstybės kontekstu (kartu su pasaulio istorija pateikiama ir Lietuvos istorija).
- Atitinka pagrindines demokratinės visuomenės vertybes ir neprieštaruoja Lietuvos Respublikos teisiniams aktams. Vadovėlio medžiaga pasižymi tolerancija.

III. Vadovėlio rankraščio turinio vertinimo aspektai

1. Vadovėlio tinkamumas mokytis

Kriterijai	Vertinimas	Vertinimo pagrindimas
Pateikiamos medžiagos pritaikymas siekiant Bendrosiose programose apibrėžtų mokinių pasiekimų	Vadovėlis atitinka Bendrąsias programas, jam būdingas kūrybiškas autorinis požiūris	Vadovėlis atitinka Bendrąsias programas. Užduotys skirtos istorinės raidos supratimui, orientavimuisi istoriniame laike ir erdvėje, tirti istoriją ir ją interpretuoti bei ugdyti mokinių istorinį supratimą. Vadovėlyje pateiktuose skyriuose <i>Žmonijos praeities tyrimai, Priešistorės žmonės, Senovės rytų civilizacijos, Antikos civilizacijos. Senovės Graikija. Antikos civilizacijos. Senovės Roma,</i>

		<i>Baltai</i> , pateikiamuose paragrafuose medžiaga atitinka 7 klasės turinį nurodytą Bendrosiose programose.
	Vadovėlis atitinka numatomus mokinių pasiekimus	Vadovėlis apima šių nuostatų ir gebėjimų ugdymą: Nuostatos: Aatoriai pateikia suvokimą, kad dabarties pasaulis turi būti vertinamas remiantis istorine patirtimi. Vengiama šališkumo šališkumo aiškinantis pasaulio ir Lietuvos istorijos įvykius. Aatoriai skatina suvokti ir globoti savo gyvenamosios vietovės, savo krašto ir kitų tautų palikimą kaip unikalų visos Europos paveldą. Autorės įtraukia mokinius į demokratijos, humanizmo, pilietiškumo ir tautiškumo sklaidą praeityje ir šiandienos visuomenės gyvenime.
Atitikimas Bendrosiose programose apibrėžtomis dalyko turinio apimčiais	Vadovėlis visiškai atitinka bendrosiose programose apibrėžtomis 7 kl istorijos vadovėlio turinio apimčiais	Vadovėlio turinio planavimas grindžiamas aiškiu mokymosi tikslų ir uždavinių supratimu. Visa vadovėlio medžiaga suskirstyta į 3 skyrius, apibendrinimus pasikartojimui bei refleksijai. Kiekvieno skyriaus pradžioje suformuluojami tikslūs uždaviniai. Kiekvienam skyriui skiriama pakankamai pamokų kurso įsisavinimui.
Sąsajos su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais	Stiprios ir logiškos sąsajos	Medžiaga išdėstyta vadovėlyje taip, jog vis sugrįžtama prie ankstesniame koncentre išmoktų dalykų, pirmiausia pradėdant vadovėlį VI klasės kurso kartojimu ir ankstenės medžiagos priminimu. Pateikiama nauja medžiaga yra siejama su jau išmokta medžiaga, tai laiduoja mokinių saugumo jausmą ir didina mokymosi motyvaciją.
Užduočių ir veiklų įvertinimas	Užduotys ir veiklos skatina mokinius mąstyti kritiškai, spręsti problemas, diskutuoti, dirbti kūrybiškai	Mokinys skatinamas mąstyti savarankiškai ir kritiškai atrasti pats, spręsti problemas kartu su klasės draugais, diskutuoti, kūrybiškai atlikti užduotis (rinkti medžiagą internete, ją atrinkti ir pristatyti draugams).

<p>Tekstinės ir vaizdinės informacijos tinkamumas skirtingiems mokinių poreikiams, mokymo(si) stiliams, amžiaus tarpsniui ir pan.</p>	<p>Metodinė sistema tinka įvairiems mokymosi stiliams, skirtingiems poreikiams ir amžiaus tarpsniui</p>	<p>Pirmiausia vadovėlyje yra įvedamos naujos potėmės – „<i>Praeitis dabartyje</i>“ ir „<i>Tai įdomu</i>“, skatinančios mokinius ieškoti praeities sąsajų su dabartimi ir skatinančių jas pamatyti ir ieškoti kasdienybėje. Tekstinė ir vaizdinė informacija yra parinkta tinkamai ir atitinka mokinių amžių. Medžiaga įvairi, tinka tiek regimajam, tiek girdimajam besimokančiojo tipui. Medžiaga aktuali amžiaus tarpsniui, paimta iš mokiniams pažįstamo konteksto ir orientuota į jų patirtį. Skyriaus pradžioje pateikiami uždaviniai orientuoja į pasiekimų minimumą, siūloma ir sunkesnių ir lengvesnių bei kūrybinių užduočių.</p>
<p>Kalbos aiškumas ir logiškumas</p>	<p>Kalba aiški ir logiška, atitinka šios amžiaus grupės mokinių ypatumus</p>	<p>Autorių tekstas ir visa reikalinga informacija pateikiami taisyklinga kalba. Sąvokos vartojamos korektiškai.</p>
<p>Pateikiamų iliustracijų tinkamumas ugdyti mokinių žinias ir gebėjimus</p>	<p>Vaizdinė medžiaga panaudojama tinkamai</p>	<p>Visa mokomoji medžiaga pateikiama vaizdžiai ir aiškiai akcentuojant mokiniui svarbiausius dalykus. Parenkant vaizdinę medžiagą, iliustracijos yra susietos su autorių tekstu, papildo autorių tekstą, skatina mokinius analizuoti, lyginti su kitos rūšies informacija. Kiekviena iliustracija teikia savarankišką informaciją. Todėl kiekviena vadovėlių iliustracija atlieka vieną iš trijų funkcijų: 1) yra savarankiškas informacijos šaltinis; 2) papildo žodinę informaciją; 3) vaizdžiai iliustruoja, paaiškina dėstomas mintis.</p>
<p>Dalykinis tikslumas</p>	<p>Vadovėlis dalykiškai tikslus</p>	<p>Medžiaga tiksli, dalykinių klaidų nėra.</p>

2. Vadovėlio tinkamumas mokytis

<p>Ar pateikiama informacija skatina mokinių susidomėjimą,</p>	<p>Įvertinti esančio informacinio aparato</p>	<p>Įvertinti galimybes mokiniams gauti grįžtamąjį ryšį ir</p>
--	---	---

norą pažinti ir mokytis?	(turinio, rodyklių, antraščių, nuorodų, literatūros sąrašo), taisyklių, instrukcijų tinkamumą mokiniams mokytis savarankiškai.	įsivertinti.
Pateikiama informacija skatina mokinių susidomėjimą, nes yra įvestos dvi netradicinės temos potemės „Praeitis dabartyje“ ir „Tai įdomu“. Ypač naudinga yra praeitis dabartyje, nes parodo dabarties ryšį su praetimi iskatina mokinių ieškoti panašių pavyzdžių. Mokinių žingeidumą skatina ir potemė „Tai įdomu“. Norą pažinti skatina ir kartojimo pamokos po skyrių.	Knygos pabaigoje pateikiamas sąvokų žodynelis. Mokinių mokymuisi skirtas aparatas yra parengtas korektiškai.	Mokiniai gali patikrinti savo žinias ir gebėjimus po kiekviena tema. Užduotys įvairios, sudarytos remiantis Bloomo taksonomija.

Išvada: Vadovėlis atitinka „Mokyklų aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašo“ (Žin., 2009, Nr. 61-2450) penktame punkte nurodytus reikalavimus.

Recenzento vardas ir pavardė: Eugenijus Manelis

Parašas:

Data: 2010-06-30

